

מדינת ישראל

הוועדה לבחינת המדיניות לגבי חלק המדינה המתקבל בעד שימוש של גורמים

פרטיים במשאבי טבע לאומיים

כ"א בשבט התשע"ד

22 בינואר 2014

תק. 42755-2014

חברי הוועדה המשתתפים:

פרופ' איתן ששינסקי	יו"ר הוועדה
ד"ר עדי ברנדר	מנהל אגף מקרו-כלכלה ומדיניות בחטיבת המחקר, ב"י
רו"ח פרידה ישראלי	המשנה לממונה על כלכלה והכנסות מדינה, משרד האוצר
גלית כהן	סמנכ"ל בכירה לתכנון ופיתוח בר קיימא, המשרד להגנ"ס
עו"ד אבי ליכט	המשנה ליועמ"ש לממשלה, משרד המשפטים
עמית לנג	מנכ"ל, משרד הכלכלה
עו"ד רחל בירנבוים	סגנית היועץ המשפטי לרשות, רשות מקרקעי ישראל
יוסי וירצבורגר	מנהל מינהל אוצרות טבע, משרד האנרגיה והמים
אהוד אדירי	סגן בכיר לממונה על התקציבים, אגף התקציבים, משרד האוצר

משתתפים:

עדי חכמון	רכזת הוועדה, אגף התקציבים, משרד האוצר
נורדן שלאבנה	רפרנטית אנרגיה, אגף התקציבים, משרד האוצר
דוד לפלר	מנכ"ל, המשרד להגנ"ס
יובל לסטר	ראש אגף מדיניות והסברה, המשרד להגנ"ס
יוסי מרגוניסקי	מחלקת מחקר, בנק ישראל
שמעון כהן	רו"ח, מנהל אגף חשבונאות וכלכלה, מינהל אוצרות טבע, משרד האנרגיה והמים
טל וולפסון	יועץ לכלכלן הראשי, משרד האוצר
כפיר בטט	כלכלן המועצה הלאומית לכלכלה, משרד ראה"מ
שי לובשיס	יועץ מנכ"ל, משרד הכלכלה
יהונתן רוניק	רכז משרדים כלכליים, אגף החשבת הכללית, משרד האוצר
יובל רו	עוזר החשבת הכללית, משרד האוצר
אורן תמיר	עו"ד במחלקה כלכלית-פיסקאלית, משרד המשפטים
ספי זינגר	עו"ד במחלקה כלכלית-פיסקאלית, משרד המשפטים
ירון גולן	עו"ד, לשכה משפטית, משרד האוצר
צביקה לייבוביץ'	רו"ח, מנהל מחלקת חוקי עידוד, רשות המיסים
שלומי פיליפ	רו"ח, מנהל תחום תכנון ומדיניות, רשות המיסים
ורד טננבוים	רו"ח, מנהלת תחום בכירה לתכנון ומדיניות, רשות המיסים
רועי לוי	יועץ, רשות המיסים
רחל גדסי	רו"ח, מנהלת תחום, רשות המיסים
טל וולפסון	יועץ לכלכלן הראשי, אגף הכלכלן הראשי, משרד האוצר

רשמה: גב' נורדן שלאבנה, רפרנטית אנרגיה

ישיבה מס': 7

תאריך הישיבה: 22.01.2014

סיכום דיון הוועדה לבחינת המדיניות לגבי חלק המדינה המתקבל בעד השימוש של גורמים פרטיים

במשאבי טבע לאומיים - ישיבה מס' 7

על סדר היום:

1. פרופ' ששינסקי-

• דברי פתיחה.

- הישיבה תתמקד בנושא האשלג ותכלול ניתוחים אשר מבוססים על דוחות כספיים של חברת האשלג מפעלי ים המלח בע"מ (להלן – מי"ה).
- הובהר נושא חיסיון המידע של החומרים אשר יוצגו במהלך הישיבה ומבוססים על דוחות הסולו של חברת מי"ה (חברה פרטית) שהגיעו בהיתר מיוחד ממנהל רשות המסים.

2. עדי חכמון - רכזת הוועדה: אשלג ומגנזיום (ראה מצגת מצורפת)

- הוצגה התייחסות לטענות שהעלתה חברת כימיקלים לישראל בע"מ (להלן – כי"ל) בהצגה לוועדה ביום 16 בדצמבר 2013:
 - יש להכליל את עלויות הקציר - נערך דיון בוועדה בנוגע לעלויות הקציר והשאלה האם יש לחשבן כחלק מה-GT של כי"ל. חברי הוועדה סברו שאין לכלול את עלויות הקציר כחלק מה-GT ועל החברה לשאת בהן במסגרת העיקרון "המזהם משלם".
 - רגישות ה-GT למחיר האשלג - נערכו סימולציות, שהוצגו בהמשך הדיון, בהן הוצג כי במסגרת מודל המיסוי הנוכחי ה-GT רגיש לרווחיות ולמחירי הסחורות וכי שיעורו עולה ככל שמחירי הסחורות יורדים.
 - התשואה להשקעה בישראל נמוכה מהתשואה על השקעה בחו"ל - הוצג בהמשך המצגת כי הרווחיות בפעילות החברה בחו"ל נמוכה יותר מהרווחיות בישראל.
 - עלויות החברה עולות עם מחירי הסחורות - צוין כי בחינת עלויות החברה לא העלתה עלייה בתשומות בעקבות עליית מחירי הסחורות.
- הוצגו מגזרי הפעילות של כי"ל בארץ ובעולם בדגש על מדינות בהן החברה מפיקה משאבי טבע.
- הוצגו נתונים על כי"ל כפי שמפורסמים בדוח התקופתי של החברה לשנת 2012.
- הוצגו ניתוחי רווחיות וחלק המדינה (Government Take) אשר מבוססים על דוחות הסולו של מי"ה (אשלג).
- הוסבר אופן הפקת האשלג מים המלח.
- הוצג מבנה שוק האשלג העולמי ותנודתיות המחירים.
- הוצגה נוסחת חישוב התמלוג על האשלג התקיים דיון בין חברי הוועדה על אופן חישוב התמלוג וכן הוצגו ההפחתות אשר בהתאם לחוק זיכיון ים המלח, ניתן לבצע לצורך חישוב התמלוג.
- מס הכנסה - הוסבר על ידי רשות המיסים כי על פי שינוי החוק שנעשה בשנת 2005 פעילות כרייה אינה זכאית להטבות מכוח חוק עידוד השקעות הון.
- הוצגו נתוני הרווחיות של הפקת אשלג בארץ בהשוואה למדינות ההפקה האחרות של החברה, ספרד ואנגליה.

- קציר ים המלח - מי"ה מתחילה בקציר של המלח ששוקע במהלך הפקת המשאבים בבריכה מס' 5 ממנה מופקים משאבי ים המלח. המלח השקוע, מלבד העובדה כי הוא מעלה את מפלס המים בבריכה מס' 5, מפריע לפעילות תפעולית תקינה של החברה ולכן קציר המלח של החברה צפוי לחסוך לה בעלויות תפעול עתידיות ולהקל על ההפקה. הקציר הוא למעשה אחת מבין מספר חלופות שעמדו לנגד המדינה וחברת כי"ל בסוגיית עליית המפלס של בריכה מס' 5 אשר לאורכה ממוקמים בתי המלון אשר עתידה לאיים על בתי המלון והכבישים באזור (הוסבר כי נושא הקציר והחלופות יוצג בהרחבה על-ידי החברה להגנות ים המלח בהמשך עבודת הוועדה). עוד הובהר כי החברה הירדנית APC החלה בהליך הקציר מיוזמתה.
 - הוצגו תרחישים רווחיות שונים של מי"ה בהינתן שינויים במחיר האשלג ובשער החליפין (USD/ש"ח).
 - צוין כי העלויות שנלקחו הן עלויות שמרניות. כך למשל, על אף שצפויות תועלות לחברה בעקבות השקעות הקציר לא הובאה בחשבון התייעלות כאמור אך נלקחו כל עלויות הקציר.
3. התקיים דיון בין חברי הוועדה על פלט הנתונים שהוצג בייחוד סביב השונות הפוטנציאלית ברווחיות הנובעת מהמשאב עם השינויים במחיר. חברי הוועדה ביקשו כי לצורך התרחיש האופטימי יש להניח מחיר נמוך יותר (בתרחיש נלקח מחיר של \$750 שהיה נכון לשנת 2008 בעת משבר המזון). נערך דיון סביב השינויים ברווחיות החברה לאור עלויות הקציר (ירידה ברווחיות בשנים בהן נרשמות לצרכי מס עלויות גבוהות של הקציר). חברי הוועדה ביקשו להבין את מבנה ההשקעות של החברה: באילו השקעות מדובר ומה צפוי בעתיד. הוסבר כי בעת עריכת התרחישים העלויות שנלקחו הן בהתאם לעלויות שהיו נכונות עד היום בתוספת עלויות הקציר. התקיים גם דיון באשר לתיקון בחוק השקעות הון, השפעתו על רווחיות החברה וההנחות אשר ישמשו את הוועדה בחישובים. חברי הוועדה ביקשו כי החישובים ייעשו בשמרנות תוך הנחה כי החל משנת 2018 מס החברות אשר ישולם יהא המס הסטטוטורי.
4. הוסבר כי הבוררות המתקיימת בימים אלו עוסקת בעיקרה בתרכובות ברום ומגנזיום וכי בכל הקשור להעלאת התמלוג על אשלג, המדינה ומי"ה הגיעו להסכמות בנושא אשר עוגנו בהחלטת ממשלה ובהסכם בין מי"ה למדינה (הסכם הקציר). משכך, לא צפוי פער בין תקבולי הממשלה אשר הוצגו בישיבה המתמקדים בפעילות הכרייה לבין אלו שיתקבלו ממי"ה בסיום הליך הבוררות. חברי הוועדה ביקשו כי בישיבה הבאה יקבלו עדכון באשר לסטטוס הבוררות.